

SO02 - Need to - Stigende udgifter vedr. ambulat alkoholbehandling

Baggrund

Budgetnotatet er kategoriseret som need to.

Der er fortsat stigende udgifter på køb af ambulat alkoholbehandling, som skyldes en stigning i antallet af borgere, der benytter ambulat alkoholbehandling i privat regi eller i andre kommuner. I 2023 er finansieringsbehovet 2,4 mio. kr. De kommunale styringsmuligheder på området er meget begrænsede.

Budgettet til ambulat alkoholbehandling består af en årlig bevilling på 23,3 mio. kr. fra budgetaftale 2021, som udløber i 2025, en varig årlig bevilling på 11,9 mio. kr. fra budgetaftale 2022 og en varig årlig bevilling på 12,5 mio. kr. fra budgetaftale 2023 (alle beløb i 2023-pl).

Need to

Budgetnotatet er kategoriseret som need to, da leverandører af alkoholbehandling kan tilbyde ydelser direkte til borgerne uden kommunal visitation, hvis tilbuddet bliver godkendt af Socialtilsynet og indgår samarbejdsaftale med mindst én kommune. Der er ikke noget formkrav til, hvordan en samarbejdsaftale skal se ud, og behandlingstilbuddet kan selv fastsætte serviceniveauet. Socialforvaltningen har derfor ingen mulighed for at styre udgifterne på området, da kommunen er forpligtet til at betale for den ydelse, som bliver leveret.

Hvis budgetnotatet ikke prioriteres, må Socialforvaltningen finde finansieringen inden for egen ramme. Dette vil medføre serviceforringelser på Socialforvaltningens område.

Indhold

Den stigende efterspørgsel på alkoholbehandling og manglen på kommunale styringsmuligheder har ført til en markant udgiftsstigning på området.

Nedenfor i tabel 1 ses udviklingen i aktivitet og enhedspriser for købte pladser hos private leverandører af ambulat alkoholbehandling samt købte pladser på kommunale tilbud.

Tabel 1: Udvikling i aktivitet og enhedspris (2023 pl)

		2019	2020	2021	2022
Købte pladser hos private tilbud eller andre kommuner	Aktivitet (helårspersoner)	345	438	516	610
	Enhedspris (t. kr.)	82	80	78	78

Der har i de seneste år været en aktivitetsstigning på køb af ambulat alkoholbehandling. Der har særligt været en stigning i antallet af købte pladser hos private tilbud, hvor der fra 2019 til 2022 er set en stigning på 87 pct. Private leverandører tilbyder ofte ambulat behandling med et højere serviceniveau, end hvad der traditionelt omfattes af ambulat behandling i kommunale tilbud, og dermed også med en højere takst. Kommunerne har

ikke mulighed for at afvise disse betydeligt højere regninger med den gældende lovgivning.

Ambulant alkoholbehandling er en form for behandling af alkoholmisbrug, hvor behandlingen står på, mens borgeren bor hjemme. Behandlingen er tilrettelagt efter individuelle behandlingsbehov og tager i udstrakt grad højde for borgerens evt. arbejde og andre forpligtigelser i hverdagen.

Leverandører af alkoholbehandling kan tilbyde ydelser direkte til borgerne uden forudgående kommunal visitation, hvis leverandøren er godkendt af Socialtilsynet og har indgået samarbejdsaftale med mindst én kommune. Der er ikke noget formkrav til, hvordan en sådan samarbejdsaftale skal se ud, og tilbuddet kan i praksis selv fastsætte serviceniveauet.

Nedenfor i tabel 2 er vist de fem dyreste, private tilbud af ambulant alkoholbehandling baseret på en beregnet dagstakst¹. Til sammenligning var den gennemsnitlige dagstakst for Socialforvaltningens egne tilbud 156 kr. i 2022 (2023 pl). Det bemærkes, at der er tale om en beregnet dagstakst, der ikke nødvendigvis afspejler sig i fakturaerne fra det private tilbud. Beregning af det stigende budgetbehov i 2023 tager afsæt i det bogførte forbrug på ambulant alkoholbehandling samlet set og baserer sig således ikke på de i tabellen anførte dagstakster.

Tabel 2 - Dyreste private tilbud i 2022 (2023 pl)

Top-5	Dagstakst (kr.)	Aktivitet (helårsborger)	Udgift pr. sted (t. kr.)
1	762	1,9	520
2	459	14,4	2.406
3	392	42,7	6.102
4	239	103,5	9.009
5	225	2,3	192

Med henblik på bedre styring har Socialforvaltningen forsøgt at gå i dialog med både Socialtilsynet og diverse kommuner, som har indgået samarbejdsaftale med forskellige leverandører af alkoholbehandling, ligesom problemstillingen er rejst over for både KL og de relevante ministerier.

Med henblik på bedre styring på området er der i aftale om kommunernes økonomi for 2020 enighed om, at der skal iværksættes et arbejde, der skal munde ud i forslag til, hvordan der sikres bedre sammenhæng mellem kvalitet i tilbuddene, takster og den øvrige hjælp til borgerne. Det ligger pt. ingen konkrete forslag. Socialforvaltningen følger i den forbindelse området tæt. Hvis arbejdet ender ud i en reduktion i udgifterne til alkoholbehandling, vil Socialforvaltningen ud fra en konkret beregning tilbagebetale overskydende midler til kommunekassen.

¹ Dagstaksten er beregnet ved den samlede udgift til ambulant alkoholbehandling for det konkrete tilbud delt med aktiviteten. Aktivitet er opgjort ved antal behandlingsdage målt i helårsborgere ganget med antal dage i året.

Det bemærkes, at Intern Revision i 2022 har foretaget en særlig undersøgelse af Socialforvaltningens udgifter til alkoholbehandling. Undersøgelsens konklusion er, at Københavns Kommune ikke har mulighed for at gøre meget mere for at forbedre den økonomiske styring på området. Forbedringerne må i stedet komme fra Socialtilsynet eller ved ændring af lovgivningen på området. Intern Revision anbefaler desuden, at Københavns Kommune via kampagner kan gøre opmærksom på, at kommunen tilbyder ambulante alkoholbehandling. Socialforvaltningen havde i 2022 info-annoncer på sociale medier og i lokalaviser samt bannerannonceringer på lokalavisernes hjemmesider med det formål at oplyse københavnere om kommunens alkoholbehandling. Herudover havde forvaltningen opslag på infoskærme i borgermodtagelsen i Matthæusgade samt på Københavns Kommunes hjemmeside med borgercitater for at gøre opmærksom på muligheden for alkoholbehandling. Disse kampagneindsatser vil fortsætte i 2023, hvor det afsatte budget til disse indsatser desuden er forhøjet.

Økonomi

Socialforvaltningen har siden budgetaftale 2020 fået bevilliget et samlet budget på ca. 46,6 mio. kr. til ambulante alkoholbehandling. Der er sidenhen sket en yderligere efterspørgsel og stigende priser, som medfører en forventet udgiftsstigning på 1,1 mio. kr. mere end forudsat ifm. budget 2023.

Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen har aftalt en beregningsmodel, hvor forventningen til det stigende udgiftsbehov i 2023 beregnes ved en lineær fremskrivning af udgifterne med afsæt i kendte måneder, hvor der tages udgangspunkt i 50 pct. af den historiske månedlige tilvækst. Det forventede udgiftsniveau fratrækkes herefter de forventede salgsindtægter, hvor forventningen er, at de samlede indtægter i 2023 ligger på niveau med indtægterne for de seneste opkrævede 12 måneder. Det giver et budgetbehov i 2023 svarende til 1,1 mio. kr. Behovet er af varig karakter og vil derfor forventeligt blive løftet igen ifm. budgetforhandlingerne 2024.

Hvis der på et senere tidspunkt findes en anden løsning på udfordringen, fx som følge af nationale initiativer, og udgifterne derved reduceres, vil de overskydende midler blive tilbageført til kommunekassen. Problematikken er p.t. en del af regeringens lovprogram, men er endnu ikke blevet fremsat, og der forventes ikke en løsning med virkning for 2023.

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>1.000 kr., 2023 p/l</i>	Styringsområde	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Stigende udgifter vedr. ambulante alkoholbehandling	Service	2.360					2.360
Udgifter i alt (netto)		2.360					2.360

Risikovurdering og proces

Der er en risiko for, at merudgifterne i 2023 vil stige ud over det forudsatte estimat for 2023.

De forventede varige udgifter vil blive genberegnet frem mod forhandlingerne om budget 2024.

Tiltaget kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Tekniske oplysninger

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4 - Udgifter til service

1.000 kr., 2023 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift (I/U)	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Stigende udgifter vedr. ambulans behandling	SUD	3210 - Udsatte voksne	U	2.360					2.360
Udgifter i alt				2.360					2.360

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: X										
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/ Kgs. Eng- have		Valby		Amager Øst		Udenbys
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/ Husum		Vanløse		Amager Vest		
Adresse										

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Budgetaftale 2019	12.500	12.500				
Overførselssagen 2018-19	3.100					
Budgetaftale 2020		6.430	6.600			
Overførselssagen 2019-20		9.630				
Budgetaftale 2021			22.400	22.400	22.400	22.400
Overførselssagen 2020-21			3.800			

Budgetaftale 2022				11.700	11.700	11.700
Overførelssagen 2021-22				8.500		
Budgetaftale 2023					12.500	12.500
Afsatte midler i alt	15.600	28.560	32.800	42.600	46.600	46.600